

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	66.
Nastavna cjelina / tema	VIII. CRKVA U CRKVI
Nastavna jedinica / podtema	2. Unutrašnjost crkve

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV D.6.2. Učenik prepoznaje osnovna obilježja najvažnijih stilova crkvenoga graditeljstva i unutrašnjosti crkve.

OŠ KV D.6.3. Učenik prepoznaje najvažnije sličnosti i razlike između kršćanskih crkava i bogomolja drugih religija.

OŠ KV D.6.3. Učenik pokazuje stav poštovanja simbola i građevina drugih religija.

Ključni pojmovi	oltar, svetohranište, vječno svjetlo, ambon, krstionica, škropionica, ispovjedaonica, križni put
Središnje / problemsko pitanje	Kako nam dijelovi unutrašnjosti crkve pomažu razumjeti bogoslužje i susret s Kristom?
Nastavne metode	razgovor, uzajamno poučavanje, čitanje, povezivanje namjene i predmeta, promatranje fotografije, problemski i suradnički rad, crtanje, priča
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 73; radna bilježnica, str. 108–109; digitalni udžbenik, fotografije, radni predlošci, bilježnica, projektor, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.6.1., OŠ HJ A.6.2.; Likovna kultura: OŠ LK A.6.2.; Učiti kako učiti: uku B.2.4.; Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: provjera prepoznavanja dijelova crkve, povezivanja s njihovom namjenom te obrazloženja primjerenoga ponašanja.

Vrednovanje kao učenje: samostalna provjera jednog objašnjenja i ispravak prema udžbeniku.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Isuse, u crkvi nas okupljaš oko svoje riječi i stola. Otvori nam oči da razumijemo znakove vjere i srce da Te susretnemo. Uči nas pažljivo slušati i s poštovanjem sudjelovati u molitvi. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će izreći: „Isuse, želimo Te slušati.“ Učenici će u tišini promisliti kako mogu biti pažljiviji, a zatim zajedno odgovoriti: „Otvori nam srce.“

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošlog susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 106–107.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu napisati po jednu rečenicu o kapeli, župnoj crkvi i katedrali te objasniti što im je zajedničko.“

Motivacija:

Vjeroučitelj će ponuditi zamišljeni problem: „Posjetitelj je prvi put u crkvi. Želi slušati čitanje, ali promatra vrata svetohraništa i pita hoće li se ondje otvoriti knjiga.“ Učenici će bez čitanja predložiti gdje bi ga uputili i što još trebaju saznati da bi mu dobro objasnili prostor.

Posjetitelj je prvi put u crkvi. Želi slušati čitanje, ali promatra vrata svetohraništa i pita hoće li se ondje otvoriti knjiga.

Razgovor:

- Možemo li namjenu svakoga predmeta zaključiti samo po izgledu? (Ne uvijek; trebamo objašnjenje.)
- Zašto posjetitelj može zamijeniti dijelove crkve? (Još ne poznaje njihove nazive i namjenu.)
- Kako mu možemo pomoći bez ismijavanja? (Mirnim objašnjenjem i pokazivanjem pravoga mjesta.)

Ili:

Učenici će riješiti igru asocijacije na temu unutrašnjosti crkve (Prilog 66a).

[klikni ovdje – poveznica](#)

Razgovor:

- Kakva bi po vama trebala biti unutrašnjost crkve?

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo unutrašnjost crkve. Posebno ćemo uočiti namjenu njezinih dijelova i znakova poštovanja. Istraživat ćemo: Kako nam dijelovi unutrašnjosti crkve pomažu razumjeti bogoslužje i susret s Kristom?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u paru i zajednička provjera, 12 minuta)

Rad u paru. Učenici će raditi uzajamnim poučavanjem. Prvi će pročitati odlomke o zajedničkoj namjeni crkava i oltaru, a drugi odlomak o svetohraništu te popis ostalih dijelova. Svaki će partneru svojim riječima objasniti dva podatka. Partner će pitati „Čemu služi?“ ili „Što taj znak govori?“. Zajedno će ispuniti predložak, a zatim u tekstu provjeriti objašnjenja.

Jednostavnija varijanta: obrađuju samo oltar i svetohranište.

Rješenje: Oltar – središnje mjesto euharistijskoga slavlja, simbol Krista. Svetohranište – čuvaju se posvećene hostije, znak je vječno svjetlo. Ambon – naviješta se Božja riječ. Krstionica – mjesto krštenja.

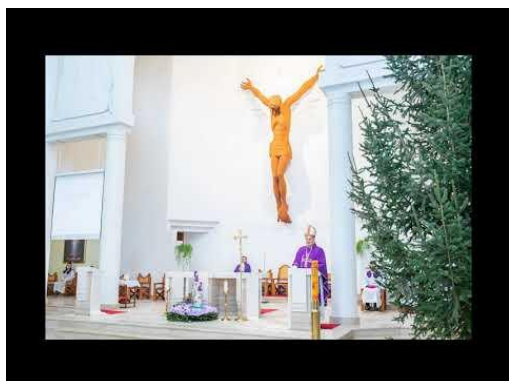
Radni predložak:

DIO CRKVE	NAMJENA ILI ZNAK
Oltar	_____
Svetohranište	_____
Ambon	_____
Krstionica	_____

Ili:

a) Učenici će pročitati tekst „Unutrašnjost crkve“, udžbenik, str. 73.

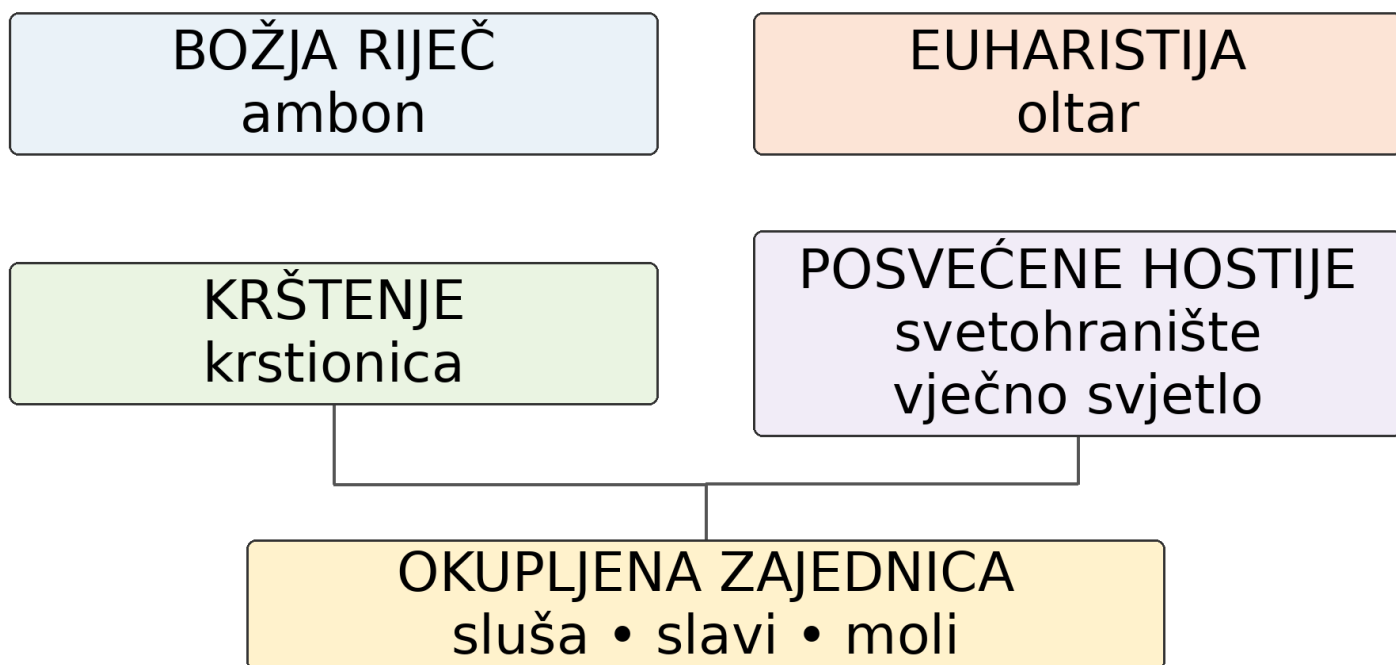
b) Učenici će potom pogledati videozapis “Unutrašnjost crkve”; 5:23; Autor: Josip Kunac; YouTube

Razgovor:

- Što je zajedničko različitim crkvenim unutrašnjostima? (Namijenjene su okupljanju vjernika na bogoslužje.)
- Zašto je oltar središnje mjesto crkve? (Na njemu se slavi euharistija i simbolizira Krista.)
- Što svećenik izražava ljubljem oltara? (Ljubav i poštovanje prema Kristu.)
- Što se čuva u svetohraništu? (Posvećene hostije.)
- Na što nas upućuje vječno svjetlo? (Na Kristovu euharistijsku prisutnost u svetohraništu.)
- Koje još dijelove unutrašnjosti imenuje tekst? (Ambon, krstionicu, škropionicu, ispovjedaonicu, raspelo, križni put, kipove, slike i klupe.)

PROSTOR I NAMJENA

Ključni naglasci: Oltar nije svetohranište. Ambon je mjesto navještaja Božje riječi. Krstionica je mjesto krštenja, a škropionica s blagoslovljenom vodom podsjeća na krštenje. Slike i kipovi upućuju na osobe koje prikazuju.

Kršćanski naglasak: Središte našega štovanja je Krist. U svetohraništu prisutan je pod prilikama posvećenoga kruha; znakovi i prostor vode prema susretu s njim.

Aktivnost 2: Slušam, slavim, zahvaljujem (individualni rad, 5 minuta)

Učenici će uz četiri opisane radnje u bilježnicu napisati odgovarajući dio crkve i jedan razlog: 1. Čita se evanđelje. 2. Prinosi se euharistijska žrtva. 3. Čuvaju se posvećene hostije. 4. Osoba prima krštenje. Dvoje učenika pročitat će po dva objašnjenja.

Rješenje: 1. ambon – mjesto navještaja Riječi; 2. oltar – mjesto euharistijskoga slavlja; 3. svetohranište – čuvanje posvećenih hostija; 4. krstionica – mjesto krštenja.

1. Čita se evanđelje.
2. Prinosi se euharistijska žrtva.
3. Čuvaju se posvećene hostije.

4. Osoba prima krštenje.

Aktivnost 3: Dvije vode i dvije namjene (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će usporediti krstionicu i škropionicu. Pročitat će podatke: u krstionici se slavi krštenje; u škropionici se nalazi blagoslovljena voda kojom se vjernici križaju pri ulasku u crkvu, prisjećajući se krštenja. U predlošku će upisati odgovore i jedan drugomu objasniti zašto se ta mjesta ne mogu zamijeniti.

Rješenje: Krstionica – krštenje, početak kršćanskoga života. Škropionica – znak križa blagoslovljenom vodom i podsjetnik na krštenje. Križanje pri ulasku nije novo krštenje.

Radni predložak:

MJESTO	ŠTO SE ONDJE ČINI?
Krstionica	_____
Škropionica	_____

Aktivnost 4: Posjetitelj traži objašnjenje (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Uloge: posjetitelj, vodič i promatrač. Posjetitelj će postaviti dva pitanja: „Zašto mala crvena svjetiljka svijetli i kad nema mise?“ i „Zašto svi ne gledaju samo prema najljepšem kipu?“. Vodič će objasniti vječno svjetlo i središte bogoslužja, a promatrač provjeriti razlikuju li se oltar, svetohranište i kip. Uloge će jednom zamijeniti.

Mogući odgovor: Vječno svjetlo označuje svetohranište s posvećenim hostijama. Kip je umjetnički prikaz koji usmjerava misao prema Kristu ili svetoj osobi, dok oltar i navještaj Riječi imaju vlastitu ulogu u bogoslužju.

Zašto mala crvena svjetiljka svijetli i kad nema mise?

Zašto svi ne gledaju samo prema najljepšem kipu?

Aktivnost 5: Što prvo uočim (individualni rad, 5 minuta)

Učenici će promotriti fotografiju oltara u bazilici Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici sa str. 73. Odgovorit će u bilježnici na rubno pitanje „Što prvo uočim u crkvi?“ navodeći jedan stvarno vidljiv detalj. Zatim će odvojiti ono što vide od onoga što znaju o namjeni oltara.

Mogući odgovor: Vidim svijeće, cvijeće, kipove, prozore i ukrašeni oltarni prostor. Znam da se na oltaru slavi euharistija. Prvo uočeni ukras ne mora biti najvažniji dio bogoslužja.

Oltar u bazilici Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici; udžbenik, str. 73.

Aktivnost 6: Riječi i gesta poštovanja (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati navod sv. Maksimilijana Kolbea sa str. 73. Prvi će objasniti kome je upućeno klanjanje, a drugi što u držanju tijela pokazuje pozornost. Zajedno će predložiti kako učenik koji teško kleči može dostojanstveno iskazati poštovanje.

Mogući odgovor: Gesta izražava poštovanje prema Bogu, a nije predstava za druge. Poklekom prema svetohraništu štuje Krista. Tko zbog zdravstvenoga razloga ne može kleknuti, može se s poštovanjem nakloniti ili ostati mirno sjediti.

SV. MAKSIMILIJAN KOLBE, katolički svetac, poljski franjevac

Kad klekneš pred oltarom, učini to na takav način da drugi mogu prepoznati pred kim klečiš!

1. Kome je upućeno klanjanje?

2. Što u držanju tijela pokazuje pozornost?

ZAJEDNO: Kako učenik koji teško kleči može dostojanstveno iskazati poštovanje?

Aktivnost 7: Pristojno ponašanje ima razlog (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će pročitati prvi dio teksta „Kada ulaziš u crkvu...” sa str. 73. Uloge: čitač, zapisničar i izvjestitelj. Skupina će odabrati tri upute i za svaku napisati razlog koji uključuje poštovanje prema Bogu ili ljudima. Upute će izraziti potvrdno: što činimo, a ne samo što izbjegavamo.

Mogući odgovor: Mobilni utišam ili isključim da ne ometam molitvu; hodam mirno da čuvam sabranost i sigurnost; odjećom primjerenom svetomu prostoru pokazujem poštovanje. O ponašanju govorimo pristojno i bez komentiranja tijela ili izgleda pojedinih učenika.

KADA ULAZIŠ U CRKVO... (udžbenik, str. 73)

Kada ulaziš u crkvu, prekriži se blagoslovljenom vodom i pokloni se Isusu u svetohraništu.

Prije ulaska u crkvu isključi mobilni. Vodi računa o tome da nije kulturno u crkvi glasno govoriti i smijati se, trčati, jesti i piti, žvakati žvakaće gume...

Pripazi na odijevanje. Nije primjereno nositi prozirnu odjeću, majice bez rukava, kratke hlače i suknje, dekoltiranu odjeću. To vrijedi i kada ideš na proslavu sakramenata, npr. na vjenčanje i druge svečanosti, ali i kada ulaziš u crkvu kao turist.

Radni predložak:

UPUTA SVOJIM RIJEČIMA	RAZLOG

Aktivnost 8: Pronađi i popravi zamjenu (individualni rad, 5 minuta)

Učenici će u bilježnicu prepisati i ispraviti tri rečenice: 1. Svetohranište je prozor od obojenoga stakla. 2. Ambon je spremište posvećenih hostija. 3. Krstionica služi slavlju sakramenta pomirenja. Iza svakoga ispravka dodat će pojam koji je u rečenici bio zamijenjen.

Rješenje: 1. Svetohranište čuva posvećene hostije; obojeni je prozor vitraj. 2. Ambon služi navještaju Riječi; hostije se čuvaju u svetohraništu. 3. Krstionica služi krštenju; sakrament pomirenja slavi se u ispovjedaonici ili drugom prikladnom prostoru.

1. Svetohranište je prozor od obojenoga stakla.
2. Ambon je spremište posvećenih hostija.
3. Krstionica služi slavlju sakramenta pomirenja.

Aktivnost 9: Znak i poruka (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će pročitati podatke: raspelo prikazuje raspetoga Isusa; križni put kroz četrnaest postaja prati njegovu muku; svete slike i kipovi prikazuju Krista, Mariju i svetce; orgulje podupiru pjevanje; vitraji svjetlom i motivima obogaćuju prostor; klupe omogućuju zajedničko sjedenje i molitvu. Jedan će učenik izabrati tri pojma i objasniti kako pomažu molitvi, a drugi preostala tri.

Mogući odgovor: Raspelo podsjeća na Isusovu ljubav i žrtvu; križni put vodi razmatranju muke; slike i kipovi upućuju na prikazane osobe; orgulje podupiru zajedničko pjevanje; vitraji mogu prikazivati vjerske motive; klupe pomažu sabranom sudjelovanju. Ne klanjamo se drvu, kamenu ili boji.

Raspelo prikazuje raspetoga Isusa; križni put kroz četrnaest postaja prati njegovu muku; svete slike i kipovi prikazuju Krista, Mariju i svetce; orgulje podupiru pjevanje; vitraji svjetlom i motivima obogaćuju prostor; klupe omogućuju zajedničko sjedenje i molitvu.

Aktivnost 10: Gost u drugoj bogomolji (rad u skupinama, 7 minuta)

a) Rad u skupinama. Učenici će pročitati završni dio teksta sa str. 73 i odgovoriti na pitanje s margine stranice „Ima li sličnosti crkva s bogomoljama drugih religija?“. Zatim će riješiti slučaj: učenik posjećuje džamiju ili sinagogu, ne poznaje pravila i ne pripada toj religiji. Skupina će sastaviti dvije pristojne rečenice koje može izreći domaćinu.

Mogući odgovor: Slične su po tome što su mjesta molitve i okupljanja, ali se razlikuju po vjeri, obredima i uređenju. „Možete li mi reći gdje smijem stajati?“ „Želim s poštovanjem promatrati obred.“ Slijedimo pravila posjeta i mirno promatramo; nismo obvezni preuzimati molitvene geste druge religije.

POŠTOVANJE DRUGIH BOGOMOLJA (udžbenik, str. 73)

Kada ulaziš u bogomolju drugih religija, poštuju i prostor i ljude. Ponašaj se pristojno. Ako traje obred, ponašaj se kao i drugi. No, ako se oni klanjaju ili kleče, nisi dužan to činiti.

b) Razgovor o kulturi ponašanja u crkvi: upotreba mobitela, razgovor i smijanje u crkvi, žvakanje žvakaćih guma, nošenje prozirne odjeće, majica bez rukava, kratkih hlača i suknji, dekoltirane odjeće...

- Poklonite li se Isusu u svetohraništu prilikom ulaska u crkvu? Kako to činite?

c) Vježba pokleka! (učenici će uvježbati kako se ispravno poklekne prilikom ulaska u crkvu!)

Aktivnost 11: Mali pojmovnik bez suvišnih riječi (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će popisa s margine „Dijelovi unutrašnjosti crkve“ na str. 73 odabrati tri pojma koja žele bolje objasniti. U bilježnicu će uz svaki napisati najviše osam riječi koje kazuju namjenu. Partner će pokušati prepoznati pojam prema objašnjenju. Zadatak proširenja: objasniti zašto ljepota prostora služi bogoslužju, a ne natjecanju u raskoši.

Mogući odgovor: Ambon – mjesto s kojega slušamo Božju riječ. Škropionica – posuda s blagoslovljenom vodom. Raspelo – prikaz raspetoga Isusa Krista. Ljepota pomaže sabranosti, ali ne zamjenjuje vjeru i zajedništvo.

DIJELOVI UNUTRAŠNOSTI CRKVE (pojmovnik, udžbenik, str. 73)

oltar; svetohranište; ambon; krstionica; škropionica; raspelo; križni put; kipovi; slike; klupe...

Aktivnost 12: Dva interijera, jedna namjena (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će usporediti prethodnu fotografiju Marije Bistrice i fotografiju unutrašnjosti Bazilike Srca Isusova u Zagrebu iz digitalnoga udžbenika. Navest će dvije vidljive razlike u rasporedu, svjetlu ili ukrasima te dvije sličnosti. Zaključit će što u oba prostora omogućuje okupljanje i bogoslužje.

Mogući odgovor: U oba prostora vidljivi su klupe, prolaz i oltarni prostor. Razlikuju se količina ukrasa, prozori, boje i osvjetljenje. Klupe i prolaz usmjeravaju okupljene prema mjestu slavlja.

Oltar u bazilici Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici; udžbenik, str. 73.

Unutrašnjost Bazilike Srca Isusova; Palmotićeve; Zagreb

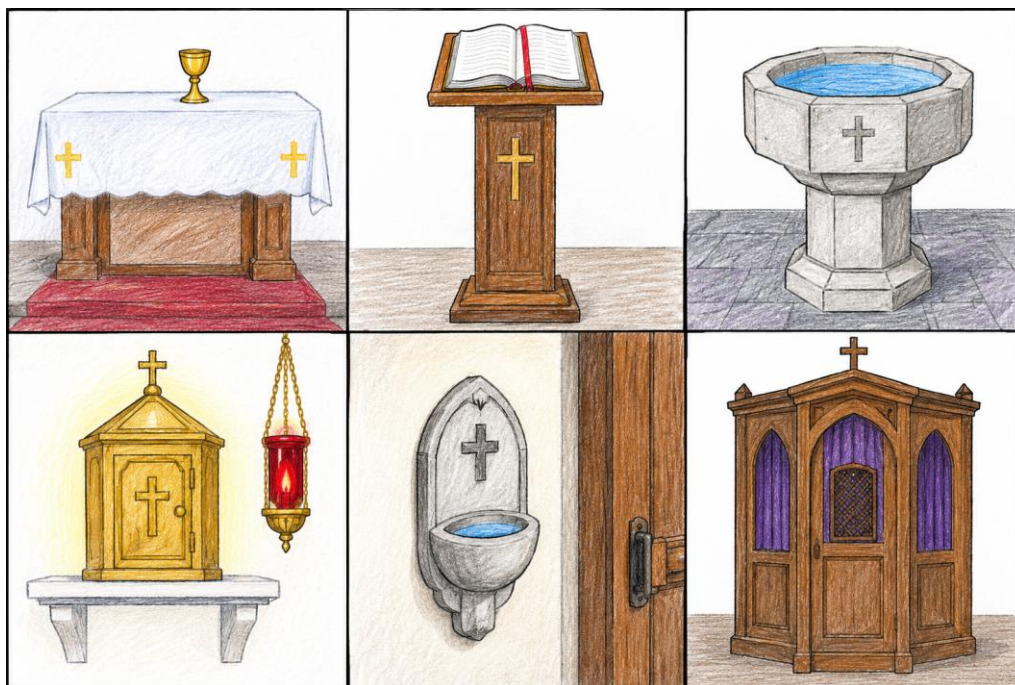
Aktivnost 13: Šest dijelova koje prepoznajem (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će u šest polja bojicama nacrtati: oltar, ambon, krstionicu, svetohranište s vječnim svjetlom, škropionicu i ispovjedaonicu. Predmeti će biti jednostavni i jasno različiti. Uz svaki mogu dopisati najviše tri riječi o namjeni. Pri provjeri će pokazati razliku između dviju posuda s vodom te između oltara i svetohraništa.

Radni predložak:

OLTAR	AMBON	KRSTIONICA
SVETO- HRANIŠTE	ŠKROPIONICA	ISPOVJE- DAONICA

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 14: Ulazim s poštovanjem (individualni rad – crtanje bojicama, 10 minuta)

Učenici će u tri strip-polja bojicama prikazati isti lik: 1. prije ulaska isključuje mobitel; 2. iskazuje poštovanje Isusu prema svetohraništu; 3. mirno sjedi i sluša navještaj. Prikazat će vrata, svetohranište s vječnim svjetlom i klupu. Jednom će rečenicom objasniti kako svaki postupak pomaže molitvi.

Radni predložak:

1. prije ulaska isključuje mobitel; 2. iskazuje poštovanje Isusu prema svetohraništu; 3. mirno sjedi i sluša navještaj.

PRIJE ULASKA	PRED ISUSOM	SLUŠAM

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (frontalni rad i razgovor, 6 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Crvena lampica

Na školskom obilasku crkve Ema je primijetila malu crvenu lampicu. „Ostala je upaljena“, šapnula je i potražila prekidač. Prijateljica ju je zaustavila: „Pričekajmo da pitamo.“ Sakristan im je pokazao svetohranište i objasnio zašto uz njega svijetli vječno svjetlo. Ema je pogledala prema oltaru, pa ponovno prema malim vratima. Do tada je mislila da je svaki crkveni predmet samo ukras. Na izlasku je primijetila dječaka koji je razgovarao toliko glasno da se jedna starija gospođa okrenula. Ema ga nije ukorila pred svima. Prišla mu je i tiho rekla: „Ondje netko moli. Ispričat ćeš mi vani.“ Kad su izašli, pokazala je prijateljici svoju bilješku: „Najprije razumjeti, a onda postupiti.“

Razgovor:

- Zašto je Ema htjela tražiti prekidač? (Nije znala značenje vječnoga svjetla.)
- Što je naučila pitajući? (Svjetlo upućuje na svetohranište i Kristovu prisutnost.)
- Kako je znanje primijenila u odnosu prema drugima? (Tiho je zamolila prijatelja da ne ometa osobu u molitvi.)

Pouka: Kad razumijemo značenje svetoga prostora, lakše ga poštujemo i obzirnije se odnosimo prema ljudima.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 5 minuta)

Učenici će prepisati naslov i četiri pitanja te odgovoriti kratkim cjelovitim rečenicama. Svoje će odgovore provjeriti uz udžbenik.

Rješenje: Na oltaru se slavi euharistija. S ambona se naviješta Božja riječ. U svetohraništu se čuvaju posvećene hostije. Pri ulasku pokazujemo poštovanje sabranošću, znakom križa i poklonom Isusu.

UNUTRAŠNOST CRKVE

Što slavimo na oltaru?

Što slušamo s ambona?

Što se čuva u svetohraništu?

Kako pokazujemo poštovanje pri ulasku?

Aktivnost 17: Radna bilježnica *(individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)*

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 108–109 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera *(individualni rad i zajednička provjera, 4 minute)*

Vjeroučitelj će čitati kratke opise. Učenici će u bilježnicu zapisati tražene pojmove, a nakon zajedničke provjere ispraviti eventualnu zamjenu.

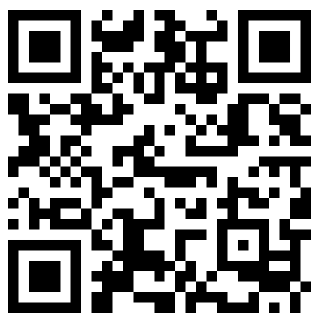
- Mjesto naviještanja Božje riječi. (Ambon.)
- Mjesto čuvanja posvećenih hostija. (Svetohranište.)
- Mjesto slavlja krštenja. (Krstionica.)
- Posuda s blagoslovljenom vodom pri ulasku. (Škropionica.)
- Znak koji upućuje na Kristovu prisutnost u svetohraništu. (Vječno svjetlo.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci *(rad u paru, 8 minuta)*

Učenici će riješiti interaktivni zadatak na webu:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Kod:

Nedigitalna alternativa: Vjeroučitelj će pročitati četiri opisa, a par izreći pojam: 1. stol euharistijskoga slavlja; 2. mjesto navještanja Riječi; 3. čuvanje posvećenih hostija; 4. četrnaest postaja Isusove muke. Zatim će zamijeniti uloge i provjeriti odgovore.

Rješenje: 1. oltar; 2. ambon; 3. svetohranište; 4. križni put.

Aktivnost 20: Mikropauza *(frontalni rad, 2 minute)*

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Rješenje: 1. Svi mjeseci imaju barem 28 dana. 2. Prema zamišljenoj mozgalici – bijele: kuća je na Sjevernom polu, pa su svi smjerovi prema jugu; očekuje se polarni medvjed.

1. Neki mjeseci imaju 30, a neki 31 dan. Koliko ih ima 28 dana?
2. Čovjek živi u kući kojoj svi zidovi gledaju prema jugu. Pored kuće prolazi medvjed. Kakve je medvjed boje?

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI *(približno 7–10 minuta)*

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Što bismo objasnili prijatelju koji zamijeni oltar i svetohranište? (Na oltaru se slavi euharistija, a u svetohraništu se čuvaju posvećene hostije.)
- Kako ispraviti neprimjereno ponašanje bez ponižavanja? (Tihom i jasnom molbom uz objašnjenje razloga.)
- Što pokazuje poštovanje pri posjetu tuđoj bogomolji? (Mirno ponašanje i prihvatanje uputa domaćina.)

Sinteza:

Vjeroučitelj će izreći netočan sažetak: „U crkvi su najvažniji ukrasi, oltar čuva hostije, a ambon služi krštenju.“ Učenici će ga zajednički preoblikovati u tri točne rečenice.

Mogući odgovor: Crkva okuplja zajednicu na bogoslužje. Na oltaru se slavi euharistija, a hostije se čuvaju u svetohraništu. S ambona se naviješta Božja riječ.

U crkvi su najvažniji ukrasi, oltar čuva hostije, a ambon služi krštenju.

Zaključak vjeroučitelja: Unutrašnjost crkve uređena je za susret s Kristom i bogoslužje zajednice. Razumijevanje pojedinih mjesta i znakova pomaže nam svjesno sudjelovati i poštovati molitvu drugih.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati prikaz crkvenih vrata koji najbolje opisuje koliko prepoznaju dijelove unutrašnjosti crkve i razumiju njihovu namjenu: otvorena vrata, odškrinuta vrata ili zatvorena vrata.

Prepoznajem dijelove crkve i objašnjavam čemu služe.

Prepoznajem neke dijelove crkve, ali trebam podsjetnik.

Trebam još jedan primjer i pomoć u prepoznavanju.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 108–109.

Ili:

Učenici će u bilježnicu napisati četiri dijela unutrašnjosti crkve i uz svaki jednu rečenicu o njegovoj namjeni.

Izborna domaća zadaća: Učenici će na fotografiji ili u crkvi pokazati oltar i ambon te u obitelji objasniti razliku.

Završna molitva:

Isuse, hvala Ti za riječ i blizinu. Pomozi nam moliti sabrano i činiti dobro. Amen.

Ili:

Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	12 minuta
Aktivnost 7: Pristojno ponašanje ima razlog – skupine	8 minuta
Aktivnost 2: Slušam, slavim, zahvaljujem – individualno	5 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Završni dio: aktualizacija, sinteza, samovrednovanje, zadaća i molitva	8 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Razlikuju li učenici oltar i svetohranište?
- ☐ Objašnjavaju li namjenu ambona, krstionice i škropionice?
- ☐ Povezuju li vječno svjetlo s Kristovom euharistijskom prisutnošću?
- ☐ Mogu li navesti razlog za primjereno ponašanje u crkvi?
- ☐ Poštuju li prostor i ljude drugih vjerskih zajednica?